

Quickscan Wet natuurbescherming Ontwikkeling Voormalig Slibdepot te Wolvega

COLOFON

BUREAU FAUNAX B.V.

Tijnjedyk 89

8936 AC Leeuwarden

0683772548

info@faunax.nl

www.faunax.nl

Lid van Netwerk Groene Bureaus

Quickscan Wet natuurbescherming Ontwikkeling Voormalig Slibdepot te Wolvega

Leeuwarden, juli 2022

In opdracht van:

Gemeente Weststellingwerf

Uitvoering:

Bureau FaunaX B.V.

Veldwerk en rapportage:

Dhr. R. Fokker

Autorisatie:

Dhr. J. Groen

Foto's voorpagina:

Impressie van het plangebied.

© Bureau FaunaX B.V.. Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding:
Bureau FaunaX B.V. (2022). Quickscan Wet natuurbescherming/ Ontwikkeling Voormalig Slibdepot te Wolvega. Rapport
22142. Bureau FaunaX B.V., Leeuwarden.

Disclaimer: In deze rapportage worden de resultaten van een onafhankelijk onderzoek behandeld. Bureau FaunaX B.V. heeft een adviserende rol en spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het plan waarop dit onderzoek betrekking heeft. Dit onderzoek is zo zorgvuldig en nauwkeurig mogelijk uitgevoerd. Het voorkomen van beschermde soorten is echter onvoorspelbaar. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Wanneer deze rapportage, op wat voor manier dan ook, wordt aangepast en/of aangevuld door een partij anders dan Bureau FaunaX B.V., verliest deze rapportage zijn validiteit en geldigheid. Op dit onderzoek zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, zoals gedeponeed bij de Kamer van Koophandel te Leeuwarden.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Onderzoeksopzet	2
1.4	Karakteristiek plangebied en planvoornemen.....	3
2	RESULTATEN QUICKSCAN	4
2.1	Flora.....	4
2.2	Vogels	4
	Jaarrond beschermde vogelnesten	4
2.3	Zoogdieren	5
	Vleermuizen	5
	Overige zoogdieren.....	6
2.4	Reptielen.....	9
2.5	Amfibieën	10
2.6	Vissen	12
2.7	Ongewervelden	13
2.8	Gebiedsbescherming.....	13
	Stikstofgevoeligheid.....	14
2.9	Houtopstanden	15
3	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	16
3.1	Overzicht beschermde soorten	16
3.2	Effectbespreking en aanbevelingen.....	16
	Algemene broedvogels.....	16
	Vleermuizen (essentiële vliegroute).....	16
	Waterspitsmuis	17
	Zorgplicht	17
	Weidevogelkansgebied	17
3.3	Overzicht vervolgstappen.....	18
4.	LITERATUUR EN BRONNEN	19
	BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING	- 1 -
	Wnb Soortbescherming.....	- 1 -
	Vogels en verstoring	- 1 -
	Vrijgestelde soorten Provincie Fryslân.....	- 1 -
	Voorwaarden vrijstellingen	- 2 -
	Zorgplicht art 1.11 Wnb.....	- 3 -
	Wnb Gebiedsbescherming	- 3 -

Natura 2000-gebieden	- 3 -
Wnb Houtopstanden	- 3 -
NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur	- 4 -

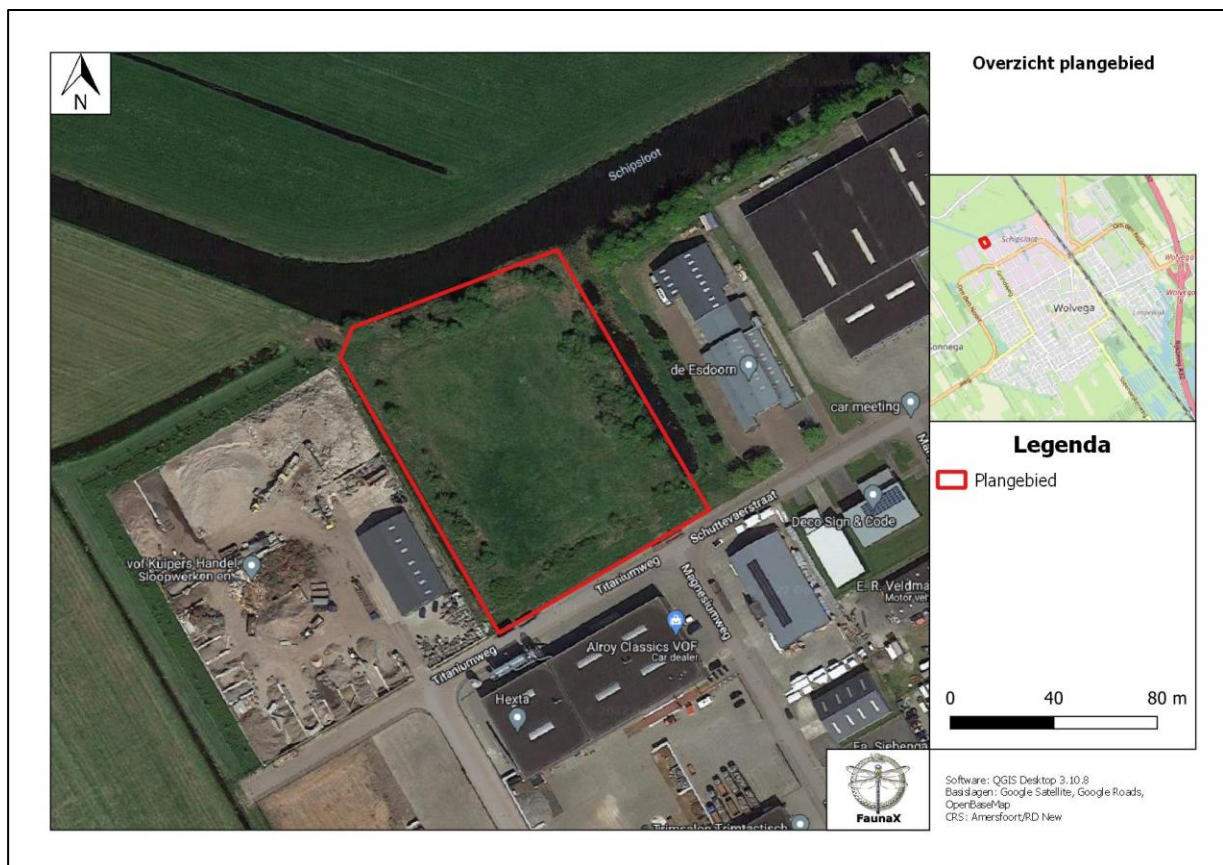
1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Men is voornemens een voormalig, afgewerkt slibdepot tussen de percelen Schuttevaerstraat 50 en 56 te Wolvega bouwrijp te maken om deze vervolgens de verkopen. Ruimtelijke plannen zoals deze dienen te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, onder meer in relatie tot de natuurwetgeving.

Zo dient te worden onderzocht of als gevolg van de uitvoering van het plan sprake is van effecten op wettelijk beschermde soorten flora en fauna en/of natuurgebieden (Natura 2000), alsook in het kader van houtopstanden. Om hierin inzicht te krijgen wordt in eerste instantie een ecologische Quicksan uitgevoerd. Bij dit onderzoek wordt een inschatting gemaakt van de (mogelijk) binnen de invloedssfeer van het project aanwezige beschermde natuurwaarden en de effecten van de voorgenomen plannen op deze waarden.

Voor meer informatie over de Wet natuurbescherming (Wnb) en de handelwijze wordt verwezen naar Bijlage I.

Figuur 1.1. Het plangebied (rood omlijnd) te Wolvega.

1.2 Doel

Deze ecologische beoordeling geeft, voor zover mogelijk, antwoord op de volgende vragen:

1. Komen binnen het plangebied (biotopen van) onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten voor?
2. Komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden beschermde natuurgebieden voor?
3. Wat zijn de mogelijke effecten van de werkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden en -gebieden, zowel tijdens de realisatie als na afloop hiervan?
4. Voor welke soorten en hun leefgebied wordt de wet mogelijk overtreden en in hoeverre kunnen overtredingen vermeden, dan wel verzacht worden?
5. Wat zijn de te ondernemen vervolgstappen met betrekking tot het voorkomen van schade aan beschermde soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden?

Voor het beantwoorden van deze vragen zijn, naast de verzamelde gegevens tijdens het veldonderzoek, ook andere bronnen geraadpleegd. Zie hiervoor de bronnenlijst in hoofdstuk 4.

1.3 Onderzoeksopzet

Soorten

In opdracht van gemeente Weststellingwerf heeft Bureau FaunaX B.V. het planvoornemen door middel van een ecologische Quickscan getoetst aan de natuurwetgeving. Deze Quickscan heeft bestaan uit een bureaustudie en een veldbezoek gebaseerd op ecologisch inzicht (expert judgement). Een ecologische Quickscan of beoordeling is meestal de eerste stap van ecologisch onderzoek en is bedoeld om een inschatting te maken van de mogelijke effecten op eventueel aanwezige beschermde flora en fauna en/of natuurgebieden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het veldonderzoek voor deze Quickscan is uitgevoerd op donderdag 16 juni 2022 en vond plaats onder warme weersomstandigheden (21°C, windkracht 2, helder). Dit onderzoek bestond uit een visuele inspectie van het plangebied, waarbij is gelet op de aanwezigheid van (of sporen van) beschermde soorten en op de eventuele aanwezigheid van geschikt leefgebied van deze soorten.

Gebieden - Natura 2000

Behalve dat onderzocht wordt welke soorten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kunnen voorkomen, wordt ook gecontroleerd of er sprake kan zijn van negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt middels een grove analyse op basis van de geplande werkzaamheden en de relevante afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming worden ook houtopstanden beschermd. Er wordt gecontroleerd in welke mate er sprake is van kap en of hier een meld- en/of herplantingsplicht aan de orde kan zijn.

Overige gebiedsbescherming

Naast de Wet natuurbescherming zijn er nog meer regelgevingen die ingaan op het beschermen van de natuur in Nederland. Dit zijn veelal provinciale stukken, al dan niet als uitvoeringsorgaan vanuit rijksbeleid. Het gaat hierbij om regelgeving omtrent het Natuurnetwerk Nederland, ganzenfoeragegebieden en weidevogelgebieden. Deze toetsing stipt kort aan of er sprake kan zijn van een conflict tussen de provinciale regelgevingen en het geplande initiatief.

1.4 Karakteristiek plangebied en planvoornemen

Het plangebied bestaat uit een perceel met een voormalig, afgewerkt slibdepot aan de Schuttevaerstraat, tussen de percelen Schuttevaerstraat 50 en 56 aan de rand van Wolvega. Het slibdepot bevindt zich ongeveer 2 tot 2,5 meter boven het maaiveld en de rest van het plangebied. Langs de oost en westzijde van het perceel wordt de grens gevormd door sloten, die haaks aansluiten op de Schipsloot, waardoor het plangebied aan de noordzijde wordt begrenst. Op het perceel, vrijwel langs de gehele begrenzing van het afgewerkte slibdepot, staan diverse laag groeiende bomen en struiken, waaronder eiken, vlieren en wilgen. De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door industrieterreinen, de bebouwde kom van Wolvega en agrarisch gebied, doorkruist door sloten.

Het planvoornemen bestaat uit het bouwrijp maken van het terrein, waarna dit wordt verkocht. Na verkoop van het plangebied is de bedoeling dat dit wordt ontwikkeld tot bedrijventerrein. Binnen het planvoornemen wordt slib/grond uit het voormalige slibdepot afgevoerd en wordt alle aanwezige beplanting verwijderd. Daarnaast wordt langs de Schipsloot en de sloot langs de oostzijde van het plangebied een schouwstrook gerealiseerd. Langs een gedeelte van deze schouwstrook in het noorden van het plangebied wordt een groenstrook aangebracht.

Figuur 1.2. Een impressie van het plangebied.

2 RESULTATEN QUICKSCAN

2.1 Flora

Het plangebied bestaat uit een voormalig, afgewerkt slibdepot met een over het algemeen ruderaal, kruidenrijke vegetatiestructuur. Tijdens het veldbezoek werden soorten als grote brandnetel, dagkoekoeksbloem, braam, fluitenkruid, kleefkruid en echte valeriaan aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen, noch is het geschikte biotoop hiervoor aanwezig. De onder de Wnb beschermde plantensoorten stellen veelal kritische eisen aan hun standplaatsen. Aan deze eisen wordt binnen het plangebied niet voldaan. De omstandigheden zijn te voedselrijk.

Figuur 2.1. Een impressie van de vegetatie binnen en vlak buiten het plangebied, met v.l.b.n.r.o.: dagkoekoeksbloem, echte valeriaan, grote brandnetel en braam.

- De aanwezigheid van beschermde plantensoorten kan uitgesloten worden op basis van habitateigenschappen.

2.2 Vogels

Jaarrond beschermde vogelnesten

Roofvogels en uilen

Nesten van vogelsoorten die jaarrond beschermd zijn bevinden zich over het algemeen in volgroeide bomen en/of bossen, zoals ooievaarsnesten en horsten van roofvogels. Vaak worden oude kraaien- of eksternesten gebruikt door roofvogels en uilen. De bomen die binnen het plangebied staan zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van boomnesten.

Hierbij werden geen boomnesten aangetroffen. De aanwezigheid van jaarrond beschermde boomnesten kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Gebouwbroeders

Naast boomnesten is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van soorten die over het algemeen in gebouwen tot broeden komen, zoals de huismus, gierzwaluw en kerkuil. Binnen het plangebied staan geen gebouwen. Bedrijfspanen die rond het plangebied staan, bevinden zich naar ons inzicht buiten de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten die over het algemeen in gebouwen broeden kan derhalve op voorhand worden uitgesloten.

- De aanwezigheid van jaarrond beschermde (boom)nesten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten die over het algemeen in gebouwen tot broeden komen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kan tevens op voorhand worden uitgesloten.

Overige (broed)vogelsoorten

Naast de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten is het plangebied ook beoordeeld op waarden voor broedvogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. De nesten van deze soorten zijn uitsluitend beschermd tijdens het broedproces. Het plangebied biedt kansen voor diverse soorten broedvogels. Zo kunnen verschillende watergebonden broedvogels, zoals wilde eend, meerkoet en waterhoen tot broeden komen in de oevers van de sloten en de Schipsloot waar het plangebied door wordt begrensd. Daarnaast kunnen soorten als houtduif tot broeden komen in de bomen binnen het plangebied en bieden de struiken geschikte broedgelegenheid voor soorten als merel. Gezien de ruderaal, kruidenrijke vegetatiestructuur van het plangebied en de ligging hiervan aan de rand van Wolvega is het tevens niet ondenkbaar dat hier enkele minder verstoringgevoelige weidevogelsoorten tot broeden kunnen komen.

- Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen andere vogelsoorten tot broeden komen waarvan de nesten geen jaarronde bescherming genieten, maar wel beschermd zijn tijdens het broedproces (grofweg 15 maart - 15 juli).

2.3 Zoogdieren

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in Nederland over het algemeen in bomen, in gebouwen of in andere kunstmatige bouwwerken. In bomen verblijven vleermuizen vaak in oude spechtengaten of gaten die binnenin een boom zijn doorgerot als het gevolg van bijvoorbeeld het afbreken van takken. De bomen binnen het plangebied zijn relatief jong en beschikken over een dunne, lage stam. Naast dat er tijdens het veldbezoek geen boomholtes werden aangetroffen, kan de aanwezigheid hiervan worden uitgesloten op basis van de kleine omtrek van de stam.

Binnen het plangebied staan geen kunstmatige bouwwerken. De aanwezigheid van vleermuizen in kunstmatige bouwwerken binnen het plangebied kan derhalve ook op voorhand worden uitgesloten.

Foerageergebieden en vliegroutes

Ook foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen zijn beschermd, indien deze van essentieel belang zijn voor de instandhouding van een populatie vleermuizen in de omgeving. Als vliegroutes worden doorgaans lijnvormige landschapselementen gebruikt, zoals bomenlanen, houtwallen, watergangen en gebouwenrijen.

De Schipsloot die noordelijk langs het plangebied loopt en de bebouwde kom van Wolvega met de Tsjonger in noordwestelijke richting verbindt vormt waarschijnlijk een vliegroute voor verschillende vleermuissoorten, waaronder watervleermuis en meervleermuis die beiden uit de omgeving van het plangebied bekend zijn (bron: NDFF). Hoewel het agrarische landschap rond deze Schipsloot doorspekt is met kleine ontwateringssloten, die wellicht door enkele vleermuizen als alternatieve vliegroute zullen worden gebruikt, lijkt de Schipsloot zelf de grootste en meest directe verbinding tussen de bovengenoemde gebieden te vormen. Het kan derhalve naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten dat deze Schipsloot een essentiële vliegroute vormt voor verschillende vleermuissoorten. De voorgenomen werkzaamheden kunnen gepaard gaan met negatieve effecten op deze vliegroute, bijvoorbeeld wanneer er kunstlicht wordt uitgestraald in de richting van de Schipsloot tussen zonsondergang en zonsopkomst, bijvoorbeeld door bouwlampen of straatverlichting. Indien dit het geval is kunnen negatieve effecten op een essentiële vliegroute van vleermuizen als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden niet op voorhand worden uitgesloten.

Door de aanwezigheid van een ruderaal vegetatiestructuur, opgaande vegetatie en verschillende watergangen binnen en vlak buiten het plangebied is dit waarschijnlijk onderdeel van een groter foerageergebied van diverse vleermuissoorten. Echter, gezien de aanwezigheid van diverse vergelijkbare boomrijke percelen, parkjes, watergangen en bosschages kan het op voorhand worden uitgesloten dat het plangebied een essentieel foerageergebied vormt. Negatieve effecten op essentieel foerageergebied van vleermuizen als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen derhalve op voorhand worden uitgesloten.

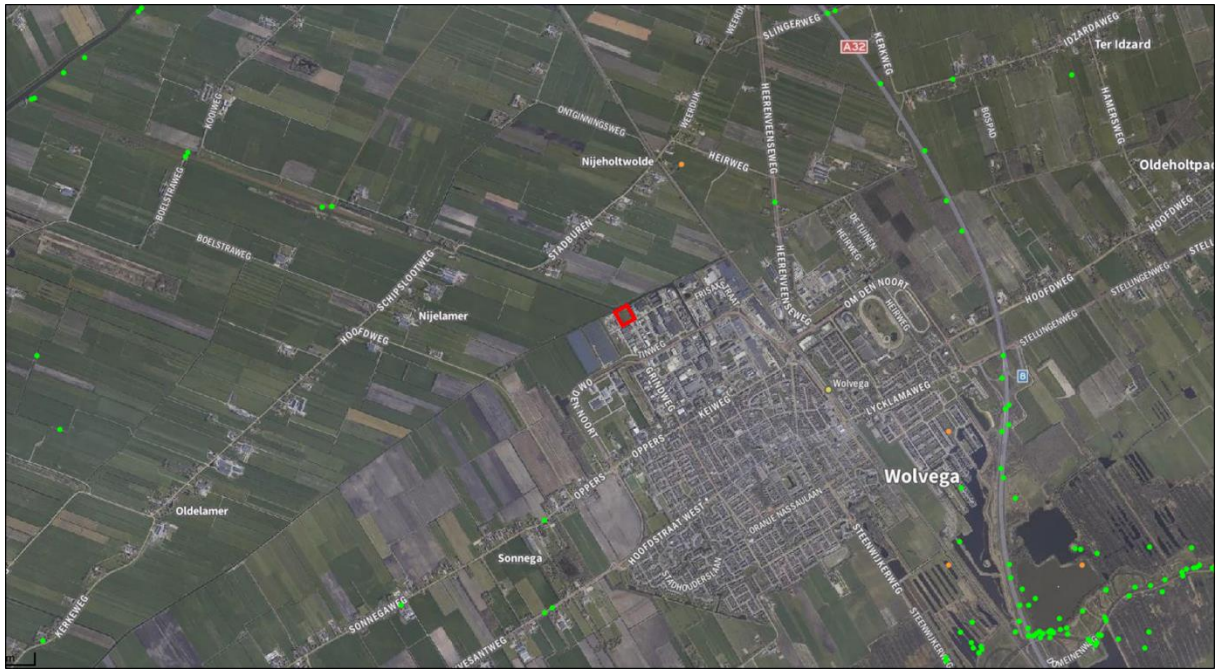
- De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden kan op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op een essentiële vliegroute van vleermuizen kunnen **niet** op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op essentieel foerageergebied van vleermuizen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Het plangebied is tevens gecontroleerd op de aanwezigheid van (geschikt habitat van) overige beschermde soorten zoogdieren.

Otter

Uit de omgeving van het plangebied, waaronder uit de Schipsloot zelf zijn waarnemingen van otters bekend (figuur 2.2). Leefgebied van otters bestaat uit rustig, open (waterrijk) landschap met voldoende en geschikte dekking, zoals wilgenstruwelen, bosschages en rietlanden. Hoewel het plangebied beschikt over een ruderaal vegetatiestructuur, met opgaande vegetatie langs de Schipsloot (figuur 2.3), is het plangebied relatief klein en bevindt dit zich aan de rand van een industrieterrein. Hierdoor is er naar ons inzicht geen sprake van een geschikte verblijfplaats voor otters. De aanwezigheid van leefgebied van otter binnen het plangebied kan naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.2. Uit de omgeving van het plangebied (rood omlijnd) zijn waarnemingen van otters (stippen) bekend (bron: NDFD).

Figuur 2.3. Opgaande vegetatie op de oever van de Schipsloot aan de noordzijde van het plangebied.

Waterspitsmuis

Net zoals het leefgebied van otter bestaat dat van waterspitsmuis in Nederland uit open (waterrijk) landschap met voldoende en geschikte dekking. Deze dekking bestaat voor de waterspitsmuis onder andere uit rijke oeverbegroeiing en rietkragen.

Gezien de aanwezigheid van een ruderaal vegetatiestructuur langs de sloten aan de oost- en westzijde van het plangebied (figuur 2.4) en de opgaande vegetatie langs de Schipsloot is er naar ons inzicht sprake van geschikt leefgebied voor waterspitsmuis binnen het plangebied. Uit de omgeving van het plangebied zijn ook waarnemingen van waterspitsmuis bekend (figuur 2.5). De waarneming het dichtst bij het plangebied komt echter uit braakballenonderzoek. Op basis daarvan kan niet worden gesteld dat er op korte afstand hiervan daadwerkelijk sprake is van leefgebied van waterspitsmuis. Echter, gezien de geschiktheid van het plangebied en het feit dat waarnemingen van waterspitsmuizen in de praktijk sterk afhankelijk zijn van uitgevoerd onderzoek kan de aanwezigheid van (leefgebied van) waterspitsmuizen binnen het plangebied naar ons inzicht niet op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.4. Ruderaal vegetatiestructuren op de oevers van de sloten rond het plangebied

Figuur 2.5. Uit de omgeving van het plangebied (rood omlijnd) zijn waarnemingen van waterspitsmuizen (stippen) bekend (bron: NDFP).

Uit de omgeving van het plangebied zijn tevens waarnemingen van de soorten boomarter, eekhoorn en das bekend (bron: NDFP). Binnen het plangebied staan echter geen bomen met boomholtes die geschikt zijn voor boomarters. Daarnaast zijn er geen eekhoornnesten, noch burchtstructuren of sporen van dassen aangetroffen. De aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied kan op basis hiervan op voorhand worden uitgesloten.

Binnen het plangebied kunnen wel soorten voorkomen die in de Provincie Fryslân zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie bijlage I).

- De aanwezigheid van waterspitsmuis binnen het plangebied kan **niet** op voorhand worden uitgesloten.
- Negatieve effecten op overige beschermde zoogdiersoorten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen wel op voorhand worden uitgesloten.
- In het plangebied komen andere licht beschermde soorten voor. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen, maar geldt wel de zorgplicht (zie Bijlage I).

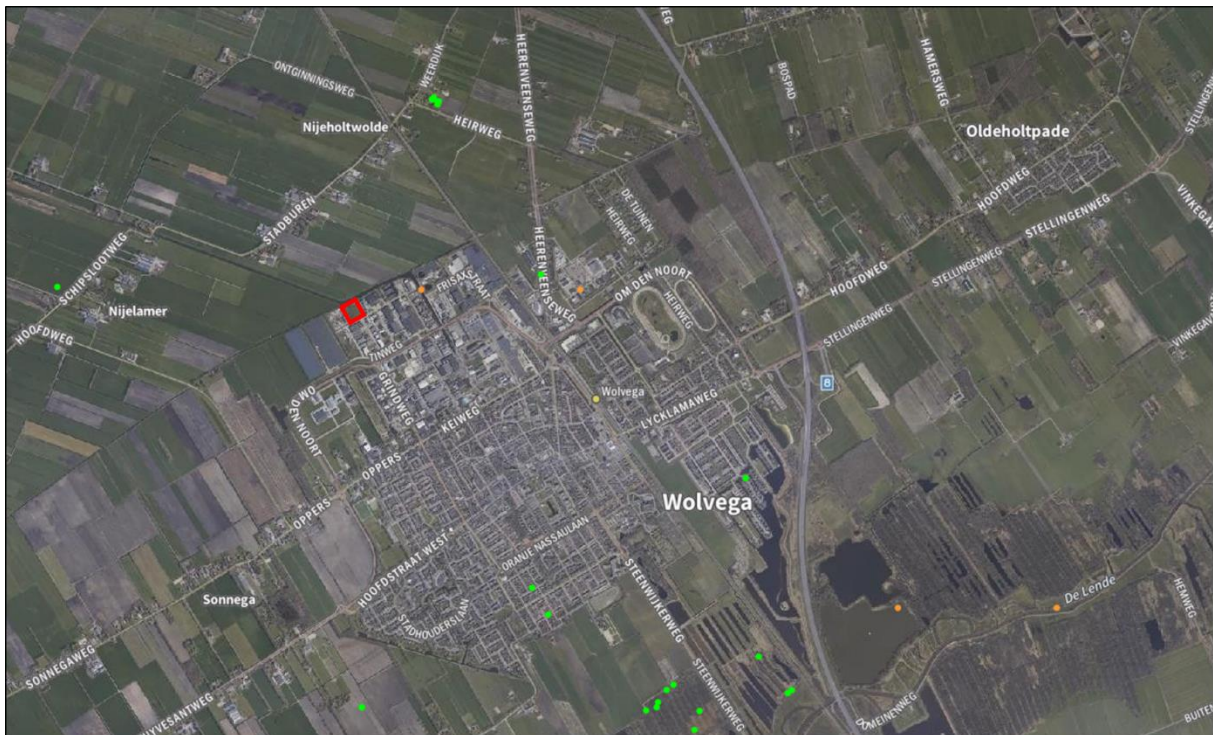
2.4 Reptielen

Het plangebied is tevens gecontroleerd op waarden voor beschermde reptielen.

Ringslang

Uit de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van ringslangen bekend (figuur 2.6). Hoewel het grootste deel van deze waarnemingen uit de Lindevallei ten zuiden van Wolvega komt, is de soort ook uit het gebied ten noorden van Wolvega bekend. Een geschikt leefgebied van ringslang moet over een aantal elementen beschikken. Er moet geschikt foerageergebied aanwezig zijn, veelal bestaand uit ondiepe wateren waar op amfibieën kan worden gejaagd.

Daarnaast moeten er hibernacula (overwinteringsplaatsen) en ei-afzetplaatsen aanwezig zijn binnen een bepaalde afstand van dit foerageergebied. Het plangebied ligt relatief hoog in relatie tot het grondwaterpeil. Er is binnen het plangebied als gevolg hiervan weinig sprake van geschikt foerageergebied voor ringslangen. Alleen de sloten rond het plangebied zijn in potentie geschikt. Binnen het plangebied is er sprake van opgaande vegetatie in de vorm van spontaan opgekomen jonge bomen en struiken. De grond onder deze bomen is relatief zacht door de naast- en (in sommige gevallen) onderliggende laag slib van het voormalige slibdepot. De wortels van deze bomen en struiken kunnen hierdoor marginaal geschikt zijn als hibernacula van ringslang. Door de aanwezigheid van ruderaal vegetatie en een zachte, verende onderlaag van slib kan er tevens sporadisch sprake zijn van geschikte ei-afzetplekken. Hoewel het plangebied slechts marginaal geschikt is als leefgebied van ringslang kan de aanwezigheid hiervan naar ons inzicht niet volledig op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.6. Waarnemingen van ringslangen (stippen) uit de omgeving van het plangebied (rood omlijnd) (bron: NDFP).

Het verdient de vermelding dat er uit de ruime omgeving van het plangebied tevens waarnemingen van adders (Easterskar en de omgeving van Eese), hazelworm (de omgeving van Eese) en levendbarende hagedis (Easterskar, Eese, Katlijker Schar en de Noordwolder Meenthe) bekend zijn (bron: NDFP). De aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied kan echter op voorhand worden uitgesloten op basis van habitateigenschappen en de afwezigheid van waarnemingen op kortere afstand tot het plangebied.

- De aanwezigheid van ringslang binnen het plangebied kan **niet** op voorhand worden uitgesloten.
- De aanwezigheid van leefgebied van andere beschermde reptielen binnen en vlak buiten het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten op basis van habitateigenschappen en verspreidingsgegevens (bron: NDFP).

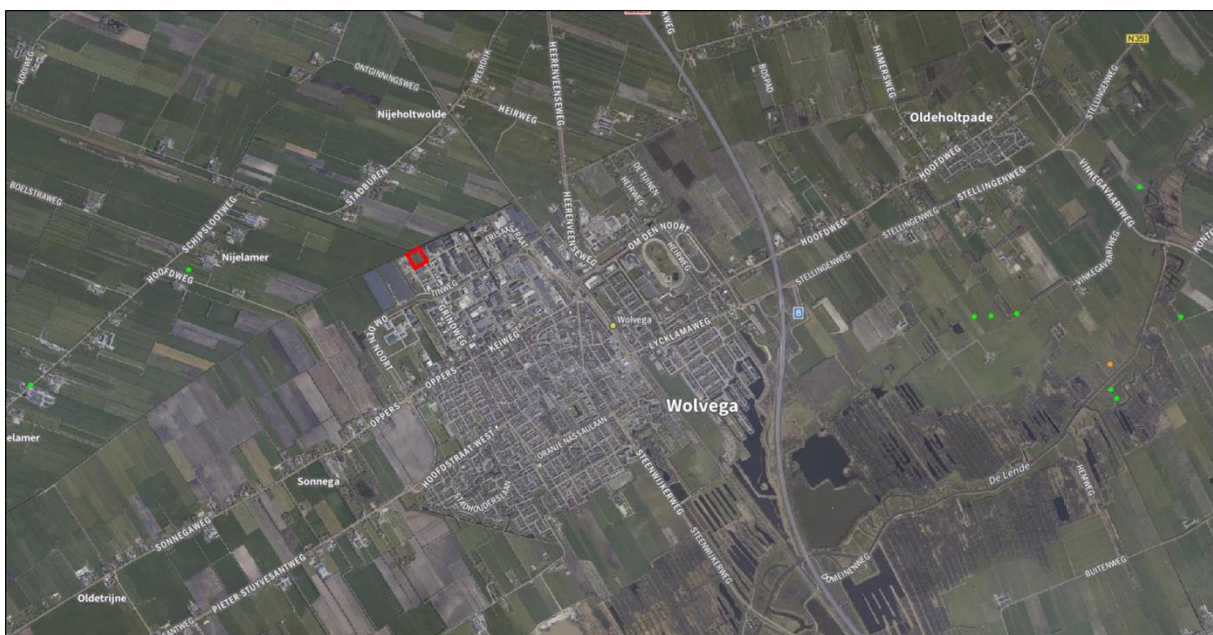
2.5 Amfibieën

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor beschermde amfibieën.

Uit de omgeving van het plangebied, met name uit de Lindevallei ten zuiden van Wolvega, zijn diverse waarnemingen van poelkikker en heikikker bekend (figuren 2.7 en 2.8). Leefgebied van beide soorten bestaat uit voedselarme wateren met voldoende dekking waar in de Lindevallei relatief veel sprake van is. De sloten en de Schipsloot rond het plangebied voldoen hier naar ons inzien echter niet aan. Naast dat deze wateren te voedselrijk zijn, is er tevens sprake van een relatief hoge predatiedruk, bijvoorbeeld door roofvissen. De aanwezigheid van voortplantingswater van deze soorten binnen de invloedssfeer van de voorgenoemde werkzaamheden kan naar ons inzien derhalve op voorhand worden uitgesloten. Gezien de afwezigheid van geschikt voortplantingswater in de directe omgeving van het plangebied, kan het naar ons inzicht ook op voorhand worden uitgesloten dat het plangebied dient als landhabitat voor deze soorten.

Figuur 2.7. Waarnemingen van heikikkers (stippen) uit de omgeving van het plangebied (rood omljnd) (bron: NDFD).

Figuur 2.8. Uit de omgeving van het plangebied (rood omljnd) zijn waarnemingen (stippen) van poelkikkers bekend (bron: NDFD).

Uit de Lindevallei zijn tevens waarnemingen van rugstreeppad bekend (bron: NDFF). Uit de omgeving van het plangebied is de soort echter niet bekend. De rugstreeppad heeft een voorkeur voor ondiep, snel opwarmend voortplantingswater. Van dergelijke waterlichamen is in en in de directe omgeving van het plangebied geen sprake. Op basis van verspreidingsgegevens en habitateigenschappen kan het voorkomen van deze soort in het plangebied naar ons inzien op voorhand worden uitgesloten.

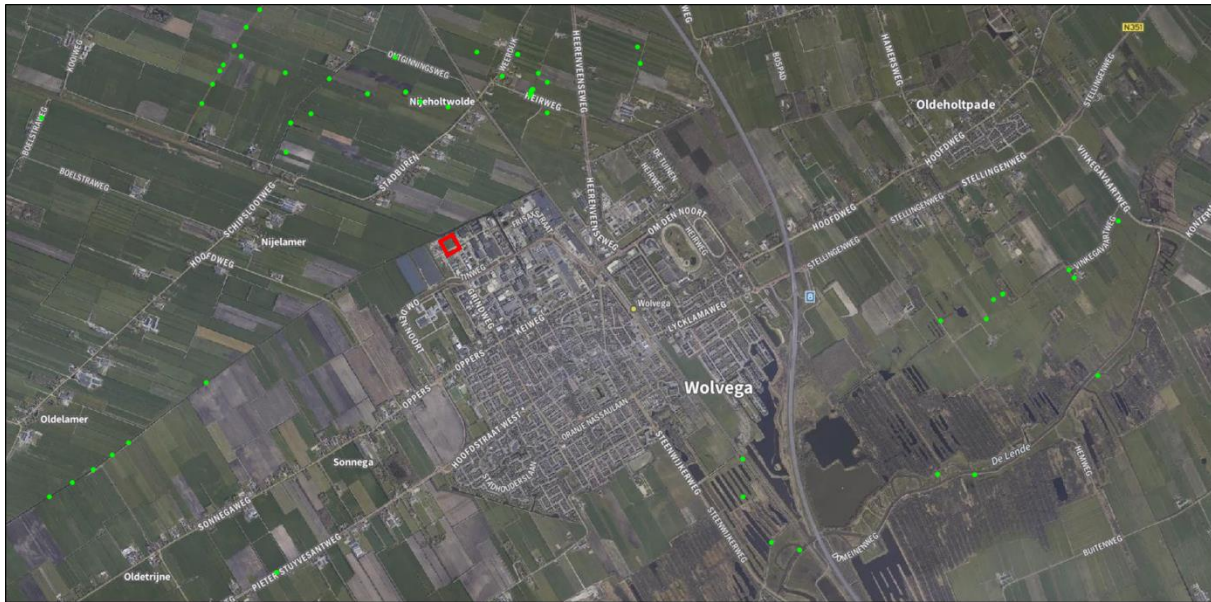
Hoewel er uit de ruime omgeving van het plangebied, zoals rond Vledder in zuidoostelijke richting van Wolvega ook waarnemingen van soorten als kamsalamander, alpenwatersalamander en boomkikker bekend zijn (bron: NDFF), kan de aanwezigheid van deze soorten binnen het plangebied naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten op basis van de afwezigheid van waarnemingen op kortere afstand tot het plangebied en habitateigenschappen.

Binnen het plangebied kunnen andere, lichter beschermde amfibieën voorkomen. Hoewel deze soorten zijn vrijgesteld voor ruimtelijke ingrepen, dient men zich wel te houden aan de zorgplicht (zie bijlage I).

- De aanwezigheid van leefgebied van beschermde amfibieënsoorten, zoals heikikker en poelkikker binnen en vlak buiten het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten op basis van habitateigenschappen en verspreidingsgegevens (bron: NDFF).
- Voor andere, licht beschermde, vrijgestelde soorten geldt de zorgplicht (zie Bijlage I).

2.6 Vissen

Het plangebied is gecontroleerd op waarden voor de in Nederland voorkomende groep beschermde vissoorten. De enige soort die redelijkerwijs in de sloten rond het plangebied voor kan komen is de grote modderkruiper. Uit verspreidingsgegevens blijkt dat er in de omgeving van Wolvega een goed beeld is van de verspreiding van deze soort. Zo komt grote modderkruiper voor in verschillende sloten in het agrarische gebied ten noorden van het plangebied (figuur 2.9). De sloten rond het plangebied zijn in potentie ook geschikt bevonden als leefgebied voor grote modderkruiper. Zo lijkt er sprake te zijn van een ontwikkelde sliblaag in deze sloten en staan ze doormiddel van de Schipsloot in verbinding met bekend leefgebied van grote modderkruiper. De aanwezigheid van grote modderkruiper in de sloten rond het plangebied kan derhalve niet op voorhand worden uitgesloten. Deze sloten worden binnen het planvoornemen echter niet aangetast. Er wordt slechts een schouwstrook aangelegd langs de sloten. Negatieve effecten op leefgebied van grote modderkruiper als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen derhalve naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten.

Figuur 2.9. Uit de omgeving van het plangebied (rood omlijnd) zijn waarnemingen (stippen) van grote modderkruipers bekend (bron: NDFD).

- Negatieve effecten op grote modderkruiper als gevolg van het planvoornemen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.7 Ongewervelden

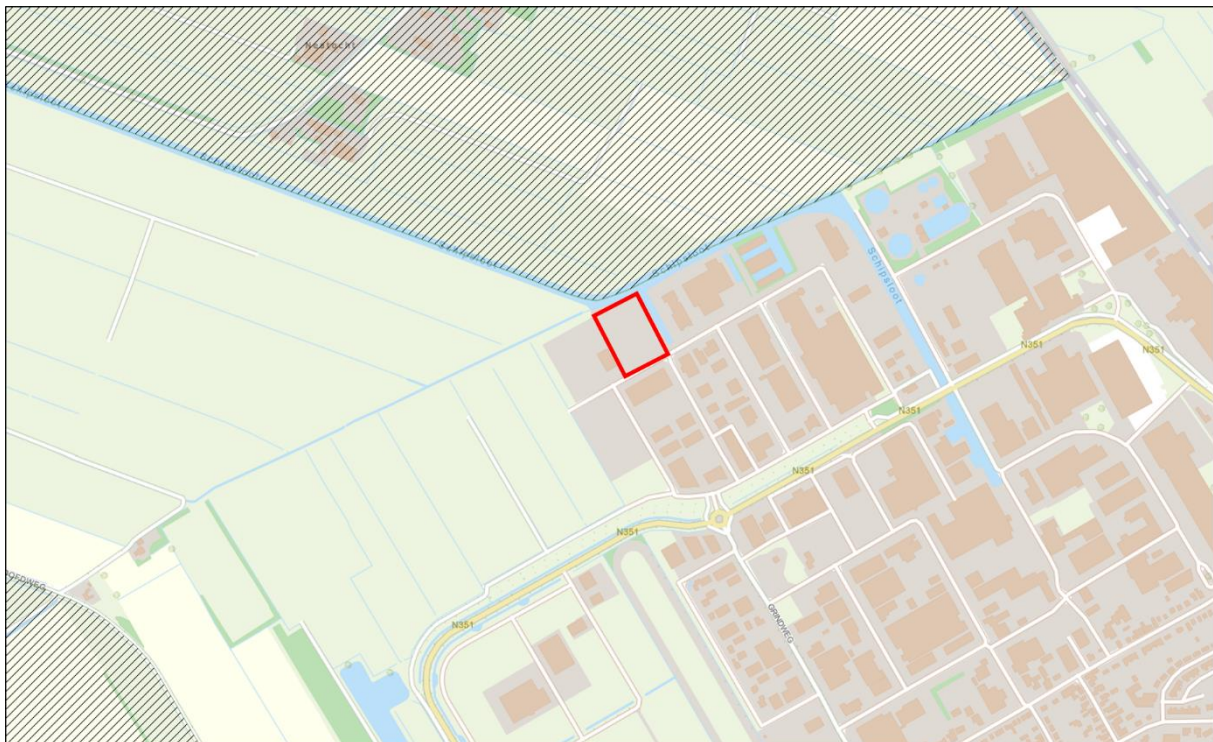
De meeste onder de Wnb beschermde soorten ongewervelden, zoals dagvlinders, libellen, mollusken of (water)kevers hebben zeer specifieke habitateisen die in specifieke biotopen worden aangetroffen. Gezien de ligging van het plangebied nabij gebieden als de Lindevallei en de Natura2000-gebieden Rottige Meenthe & Brandemeer en Weerribben, zijn er uit de omgeving van het plangebied waarnemingen van een scala aan beschermde ongewervelden bekend; gevlekte glanslibel, gevlekte witsnuitlibel, sierlijke witsnuitlibel, groene glazenmaker, Kempense heidelibel, Noordse winterjuffer, grote vuurvlieder, grote weerschijnvlieder, sleedoornpage, zilveren maan, platte schijfhoren en gestreepte waterroofkever (bron: NDFD). Hoewel het plangebied zich op korte afstand van de bovengenoemde gebieden bevindt, is er binnen en vlak buiten het plangebied geen sprake van vergelijkbare omstandigheden en voor de bovengenoemde soorten geschikte biotopen en habitateigenschappen. Zo ontbreken er waardplanten voor bovenstaande beschermde vlindersoorten, zoals moerasviooltje voor zilveren maan en sleedoorn voor sleedoornpage. Naast dat de sloten rond het plangebied in potentie niet geschikt zijn als voortplantingswater voor libellen, onder andere door de afwezigheid van krabbenscheer voor groene glazenmaker, worden deze binnen het planvoornemen niet aangetast en wordt er slechts een schouwstrook aangelegd naast de sloten. Op basis hiervan kunnen ook negatieve effecten op soorten als gestreepte waterroofkever en platte schijfhoren op voorhand worden uitgesloten.

- Negatieve effecten op leefgebied van beschermde ongewervelden als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

2.8 Gebiedsbescherming

Tijdens de bureaustudie is een vorm gebiedsbescherming naar voren gekomen die betrekking heeft op het plangebied. Het plangebied bevindt zich op ruim 700 meter afstand van een onderdeel van het NatuurNetwerk Nederland (NNN, voormalige EHS), 2,9 km afstand van een ganzenfoeragegebied en 5,5 km afstand van het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied (Rottige Meenthe & Brandemeer) (bron: Kaartenkijdoos provincie Fryslân).

Gezien de afstand tussen het plangebied en de bovengenoemde gebieden kunnen negatieve effecten hierop (met uitzondering van effecten als gevolg van stikstofuitstoot) als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden naar ons inzien op voorhand worden uitgesloten. Echter, de agrarische gronden ten noorden van de Schipsloot, waar het plangebied aan grenst vallen binnen de begrenzings van een door de provincie Fryslân aangewezen weidevogelkansgebied (figuur 2.10). Het plangebied bevindt zich op ongeveer 14 meter afstand hiervan. De voorgenomen werkzaamheden kunnen gepaard gaan met negatieve effecten op dit gebied, bijvoorbeeld als de werkzaamheden tijdens de broedperiode worden uitgevoerd waardoor broedende weidevogels kunnen worden verstoord. Doordat de werkzaamheden binnen dit project zich beperken tot het bouwrijp maken van het terrein, kunnen negatieve effecten naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten zolang de werkzaamheden buiten de broedperiode worden uitgevoerd. De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen.

Figuur 2.10 Het plangebied (rood omlijnd) bevindt zich op ongeveer 14 meter afstand van een weidevogelkansgebied (diagonale lijnen) (bron: Kaartenkijldoos provincie Fryslân).

- Negatieve effecten op een nabijgelegen weidevogelkansgebied als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden kunnen **niet** op voorhand worden uitgesloten, tenzij de werkzaamheden buiten de broedperiode worden uitgevoerd.
- Negatieve effecten op andere beschermde gebieden (anders dan effecten als gevolg van stikstofuitstoot) kunnen naar ons inzicht wel op voorhand worden uitgesloten.

Stikstofgevoeligheid

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering ingegaan. Deze wet houdt in dat de bouwfase van bepaalde projecten partieel worden vrijgesteld van de Natura2000-vergunningsplicht. Deze vrijstelling geldt echter niet voor de gebruiksfase van een bouwwerk.

Binnen een straal van 15 km ligt het plangebied hemelsbreed op circa 5,5 km, 8,2 km 13,7 km, 14,8 km en 15 km afstand van de Natura2000-gebieden Rottige Meenthe & Brandemeer, Weerribben, Drents Friese Wold & Leggelderveld, De Wieden en Deelen (bron: Kaartenkijldoos Provincie Fryslân).

De dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen ten opzichte van het plangebied bevinden zich op circa 5,5 km afstand (bron: AERIUS-calculator). Binnen het planvoornemen wordt het plangebied slechts bouwrijp gemaakt en worden enkele schouwstroken aangelegd. Gezien de kleine aard van de werkzaamheden en de relatief grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen kan het naar ons inzicht op voorhand worden uitgesloten dat de werkzaamheden gepaard zullen gaan met negatieve effecten op deze stikstofgevoelige habitattypen als gevolg van de uitstoot van stikstof. De provincie Fryslân is echter bevoegd gezag in dezen.

- Negatieve effecten op stikstofgevoelige habitats in Natura2000-gebieden als gevolg van extra stikstofuitstoot kunnen naar ons inzien op voorhand worden uitgesloten.

2.9 Houtopstanden

Als er een (deel van een) houtareaal wordt gekapt van meer dan 10 are (1000 m²) of een (deel van een) bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom kan er sprake zijn van een meld- en/of herplantingsplicht. Binnen het planvoornemen worden slechts enkele jonge bomen uit het plangebied op de rand van de bebouwde kom van Wolvega verwijderd. Er is naar ons inzicht geen sprake van een houtareaal of een bomenrij van minimaal 20 bomen. Er is derhalve geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht.

- Er is geen sprake van een meld- en/of herplantingsplicht

3 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

3.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn alleen die soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel vormt van hun leefgebied en/of levenscyclus en waarop eventueel in de toekomst geplande werkzaamheden van negatieve invloed kunnen zijn.

Tabel 3.1 Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende beschermde flora en fauna in en rond het plangebied.

Soortgroep	Soort	Aanwezigheid	Art. 3.1	Art. 3.5	Art. 3.10	Vrijgesteld	Advies
Vogels	Algemene broedvogels	Ja	X				Werken buiten broedseizoen of onder begeleiding van een ecooloog.
Zoogdieren	Vleermuizen (vliegrouete)	Mogelijk		X			Uitstraling van kunstlicht richting Schipsloot vermijden. Anders → Nader onderzoek
Zoogdieren	Waterspitsmuis	Mogelijk			X		Nader onderzoek
Reptielen	Ringslang	Mogelijk			X		Nader onderzoek
Overige soortgroepen	Overige soorten	Ja				X	Zorgplicht.
Gebiedsbescherming	Weidevogelkansgebied	Ja					Werken buiten broedperiode

3.2 Effectbespreking en aanbevelingen

Algemene broedvogels

Binnen en vlak buiten het plangebied kunnen enkele vogelsoorten tot broeden komen. We adviseren om de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt over het algemeen de periode van 15 maart-15 juli aangehouden. Afhankelijk van de soort en klimatologische omstandigheden kunnen soorten echter eerder of later in het jaar tot broeden komen. Wat voor deze soorten van belang is, is of er sprake is van een broedgeval. Zo ja, dan is deze altijd beschermd.

Vleermuizen (essentiële vliegrouete)

De Schipsloot is mogelijk essentieel als vliegrouete van vleermuizen als de meervleermuis en watervleermuis. We adviseren om de uitstraling van kunstlicht, bijvoorbeeld door bouwlampen of straatverlichting richting de schipsloot tussen zonsondergang en zonsopkomst te voorkomen. Indien dit niet mogelijk is, adviseren we om nader onderzoek uit te voeren om de aanwezigheid van een essentiële vliegrouete van vleermuizen vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit dient uitgevoerd te worden aan de hand van een aantal gerichte veldbezoeken, verdeeld over twee perioden in het jaar. De duur en periodes waarin deze bezoeken worden uitgevoerd wordt vastgesteld aan de hand van het Vleermuisprotocol. Indien een essentiële vliegrouete van vleermuizen wordt vastgesteld, dient er voor de desbetreffende soort(en) een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, de provincie Fryslân. Deze ontheffing wordt in de regel afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Waterspitsmuis

De aanwezigheid van waterspitsmuis in de sloten en de Schipsloot rond het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren nader onderzoek uit te voeren om de aanwezigheid van deze soort vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit nader onderzoek dient uitgevoerd te worden aan de hand van het plaatsen van inloopvallen, welke na een pre-bait periode vijf keer worden gecontroleerd op de aanwezigheid van waterspitsmuizen. Indien er binnen het plangebied waterspitsmuizen worden aangetroffen, dient er voor deze soort een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, de provincie Fryslân, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Ringslang

De aanwezigheid van leefgebied van ringslang binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten. We adviseren nader onderzoek uit te laten voeren om de aanwezigheid hiervan vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Dit kan worden uitgevoerd op basis van zichtwaarnemingen van zonnende individuen. Ook kunnen zogenaamde reptielenplaatjes worden gebruikt om de trefkans te verhogen. Indien er leefgebied van de ringslang wordt vastgesteld binnen de invloedsfeer van de voorgenomen werkzaamheden, dient er voor deze soort een ontheffing te worden aangevraagd, welke in de regel wordt afgegeven onder de voorwaarde dat er mitigerende-en compenserende maatregelen worden uitgevoerd.

Zorgplicht

Er kunnen soorten voorkomen in het plangebied waarvoor een vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen. De zorgplicht van de Wnb (art. 1.11) schrijft echter voor dat men verplicht is om alles wat redelijkerwijze mogelijk is, te doen of juist te laten om schade aan wilde planten en dieren zo veel mogelijk te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld tot uiting worden gebracht door altijd zo te werken, dat dieren kunnen ontsnappen en/of deze te verplaatsen naar een geschikt biotoop in de directe omgeving. Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland. Mits eventueel aangetroffen dieren de kans krijgen om te vluchten of eventueel aangetroffen dieren worden verplaatst naar een plek in de omgeving die niet onder invloed staat van werkzaamheden, wordt naar ons inzien voldaan aan de zorgplicht. Voor de voorwaarden waaraan de vrijstellingen moeten voldoen in het kader van de soorten waarvoor een vrijstelling geldt, wordt verwezen naar Bijlage I.

Weidevogelkansgebied

Het plangebied bevindt zich op zeer korte afstand van een door de provincie Fryslân aangewezen weidevogelkansgebied. Negatieve effecten op de doelstellingen van dit gebied kunnen naar ons inzien op voorhand worden uitgesloten, indien de werkzaamheden buiten de broedperiode (over het algemeen 15 maart tot 15 juli worden uitgevoerd. Als dit niet mogelijk is, adviseren we om contact op te nemen met het bevoegd gezag, de provincie Fryslân om eventuele vervolgstappen te bespreken.

3.3 Overzicht vervolgstappen

Het planvoornemen kan zonder bezwaren doorgang vinden binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- **Broedvogels:** werken buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart - 15 juli).
- **Vleermuizen (essentiële vliegroute):** Uitstraling van kunstlicht richting Schipsloot tussen zondondergang en zonsopkomst voorkomen. Anders → Nader onderzoek.
- **Waterspitsmuis:** Nader onderzoek.
- **Ringslang:** Nader onderzoek.
- **Zorgplicht:** Naleven van de zorgplicht.
- **Weidevogelkansgebied:** Werken buiten broedperiode (grofweg 15 maart – 15 juli).

4. LITERATUUR EN BRONNEN

Bronnen internet

NDFD

<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>

Kaartenkijkdoos Provincie Fryslân

<https://www.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=14fdb7eae5844c47914of89c88abdd3>

Ravon

<http://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon

<https://www.sovon.nl/nl>

Verspreidingsatlas planten FLORON

<http://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

Waarneming.nl

<https://waarneming.nl>

Zoogdiervereniging

www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE I WET- EN REGELGEVING

De wettelijke bescherming van natuurwaarden valt in grote lijnen uiteen in drie delen: soortbescherming, gebiedsbescherming en houtopstanden.

Wnb Soortbescherming

De Wet natuurbescherming draagt onder andere zorg voor de bescherming van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet bevat een aantal verbodsbepalingen die ervoor moeten zorgen dat de gunstige staat van instandhouding van alle in het wild levende dier- en plantensoorten zal blijven gewaarborgd.

De Wet natuurbescherming verdeelt beschermde soorten in twee groepen, de Europees beschermde soorten en de nationaal beschermde soorten. De eerste groep bestaat uit strikt beschermde soorten uit de Vogel- en Habitatrichtlijn (art. 3.1 en 3.5). De Vogel- en Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin wordt aangegeven welke diersoorten en welke typen natuurgebieden door de lidstaten dienen te worden beschermd. In de tweede categorie staan de overige (nationaal) beschermde soorten (art. 3.10). Binnen de Wet natuurbescherming vullen Europese en nationale wetgeving elkaar aan. De Habitatrichtlijnsoorten (art. 3.5) genieten een iets zwaardere bescherming dan de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). Zo geldt voor de nationale soorten geen verbod op het verstoren, iets wat wel het geval is bij de Habitatrichtlijnsoorten. Ook zijn de belangen waaronder ontheffing aangevraagd mag worden, voor de nationaal beschermde soorten uitgebreider dan voor de habitatrichtlijnsoorten.

Vogels en verstoring

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het verboden is om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden om vogels opzettelijk te storen. Dit is echter niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit kan dus ook tijdens het broedseizoen het geval zijn, als kan worden aangetoond of beargumenteerd dat de verstoring geen negatieve effecten heeft op (de kansen van) het broedsucces. Of dit van toepassing is hangt af van meerdere factoren, zoals de biologie van een soort, de fase van de broedtijd waarin het broedpaar zich op dat moment bevindt (zoals balts, nestbouw, eieren of jongen) en de mate van verstoring. Een ter zake kundige ecoloog kan in voorkomende gevallen bepalen wat wel of niet geldt als wezenlijke verstoring. In aanvulling op bovenstaande wordt er door de provincies een lijst met vogelsoorten gehanteerd, waarvan de nesten jaarrond bescherming genieten. Binnen deze categorie wordt onderscheid gemaakt in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en vogels met *mogelijk* jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Vrijgestelde soorten Provincie Fryslân

Hoewel de Wet natuurbescherming een nationale wet is, kunnen de provincies (als de bevoegde gezagen) soorten aanwijzen die vrijgesteld kunnen worden van de beschermde status, als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. Tabel 2.1 geeft een overzicht van de via de Verordening Wet natuurbescherming door de Provincie Fryslân vrijgestelde soorten (zoogdieren en amfibieën). De verordening van de Provinciale Staten van Fryslân is te vinden op <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2016-6515.html>.

Tabel 1. Vrijgestelde soorten Verordening Wet natuurbescherming Provincie Fryslân.

<i>Zoogdieren</i>	<i>Amfibieën</i>
Aardmuis	Bastaardkikker
Bosmuis	Bruine kikker
Bunzing	Gewone pad
Dwergmuis	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Meerkikker
Egel	
Gewone bosspitsmuis	
Haas	
Hermelijn	
Huisspitsmuis	
Konijn	
Ree	
Rosse woelmuis	
Steenmarter	
Tweekleurige bosspitsmuis	
Veldmuis	
Vos	
Wezel	
Woelrat	

Voorwaarden vrijstellingen

Zoals gezegd zijn de vrijstellingen onder het bevoegd gezag van de Provincie Fryslân, en zijn hiermee geen onderdeel van de Wet natuurbescherming zelf. De provincie heeft de soorten zoals die genoemd zijn in bovenstaande tabel niet zonder meer vrijgesteld, hier zijn voorwaarden aan verbonden. Ten eerste is het van belang dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Ten tweede gelden de vrijstellingen niet in alle situaties. Deze zijn alleen van toepassing als de geplande werkzaamheden onder één van de volgende noemers vallen:

- a. In het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- b. In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- c. In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- d. In het kader van bestendig beheer en onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Ten derde is een aantal specifieke voorwaarden opgesteld (Bijlage I van de Verordening). Hierbij geldt dat indien sprake is van vangen of doden, alleen gebruik mag worden gemaakt van de in de verordening genoemde middelen en methoden. Dit is vooral van toepassing bij de vrijgestelde zoogdieren. Indien deze in winterslaap zijn en ze worden gevangen, dan moet alles er aan gedaan worden om ervoor te zorgen dat de overlevingskansen niet worden verminderd als gevolg van het vangen en verplaatsen. Voor amfibieën is het belangrijk te vernemen dat indien deze in winterslaap zijn, het niet is toegestaan ze te vangen (en verplaatsen).

Indien bovengenoemde soorten voorkomen binnen een plangebied, is een ontheffing voor deze soort dus niet nodig.

Zorgplicht art 1.11 Wnb

Echter, dit is niet nodig omdat nog steeds een inspanning wordt geleverd om deze soorten zo min mogelijk schade te doen, zoals is omschreven in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming, meer algemeen bekend als de zorgplicht. Hoewel overtredingen niet strafbaar zijn gesteld, kan het uitvoeren van de zorgplicht wel worden gehandhaafd door toepassing van een bestuursdwang. Dat betekent dat de uitvoerende gedwongen kan worden herstelacties uit te voeren.

Wnb Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming houdt in dat gebieden met belangrijke natuurwaarden wettelijk zijn beschermd. Het gaat hierbij om het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Projecten of activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor, of verband houden met, het beheer van de natuurwaarden van Natura 2000-gebieden (Vogel- en/of Habitatrictlijngebieden) en mogelijk negatieve effecten hebben op deze waarden, dienen vanuit de Wet natuurbescherming getoetst te worden. Deze toetsing vindt enkel plaats in het geval de uitvoering van een project plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een N2000-gebied en verwacht wordt dat deze uitvoering (mogelijk) negatieve effecten heeft op soorten of habitattypen waarvoor het N2000-gebied is aangewezen.

Wnb Houtopstanden

De Boswet is in 2015 gewijzigd en per 1 januari 2017 opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. Die wet zal op den duur weer (beleidsneutraal) in de Omgevingswet opgenomen worden. De, voor gemeenten, belangrijkste wijziging van de wet is de beperking in het stellen van regels ten aanzien van houtopstanden buiten de begrenzing zoals aangegeven op de kaart Begrenzing Bebouwde kom Boswet. Dit heeft effect op o.a. gemeentelijk kapbeleid. De provincie heeft, als bevoegd gezag, een provinciale verordening opgesteld voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming. Dat is in overleg met de Friese gemeenten gedaan. De APV, afd. 3 Het bewaren van houtopstanden, oftewel de kapverordening, vormt de basis voor het nader uitgewerkte kapbeleid. Tevens zijn in de APV regels opgenomen ten aanzien van de Bomenlijst.

De bescherming van arealen bos en houtopstanden valt dus onder de Wnb, mochten deze groter zijn dan 10 are (1000 m²) of bestaan uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom. De gemeente hanteert soms voor 'buiten de bebouwde kom' een andere begrenzing dan voor de Weg- en verkeerswet. Bij twijfel kan hierover bij de gemeente informatie worden aangevraagd. Als de houtopstand groter dan 10 are is of bestaat uit een bomenrij van minimaal 20 bomen buiten de bebouwde kom, dan is er een meld- en herplantingsplicht van hetzelfde areaal bos binnen drie jaar na het kappen hiervan. Niet alle boomsoorten vallen onder deze wetgeving. Populieren, wilgen, essen of elzen die zijn bedoeld voor de productie als biomassa zijn uitgezonderd, indien tenminste een keer per tien jaar wordt geoogst, de beplanting na 1 januari 2013 is aangelegd en aan een aantal beplantingseisen is voldaan. Ook kerstbomen die niet ouder zijn dan twintig jaar, kweekgoed, fruitbomen en windschermen om boomgaarden zijn uitgezonderd.

NatuurNetwerk Nederland / Ecologische HoofdStructuur

Strikt genomen valt de EHS/NNN niet onder de Wet natuurbescherming aangezien dit bepaald wordt door de provincies en niet door het Rijk.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur of EHS) maakt onderdeel uit van het rijksbeleid voor het creëren en vormgeven van een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De provincies krijgen echter zelf de gelegenheid om dit naar eigen inzicht zo goed mogelijk aan te wijzen, inrichten en beheren.

Indien een ruimtelijke ingreep binnen de begrenzing van het NNN plaatsvindt moet een 'nee, tenzij' procedure worden doorlopen en zal bij doorgang van de ingreep in de regel compensatie en mitigatie noodzakelijk zijn.